

Crisisbeheersing

Deel 3. BHV-plan

Boerhaave, Eikenpage 6, Den Dolder

Inhoud

1	Inleiding.....	3
2	Belangrijke telefoonnummers.....	5
3	Visie op BHV	6
4	Opzet van de BHV organisatie.....	7
5	Alarmeren.....	8
6	Werkwijze van de BHV-organisatie	9
	Bijlage: Verklarende woordenlijst.....	12

1 Inleiding

Fivoor biedt psychiatrische zorg aan mensen die voor anderen om hen heen, voor de samenleving of voor zichzelf een gevaar vormen en ernstig grensoverschrijdend of ontwrichtend gedrag vertonen en aan mensen die door een combinatie van (complexe) problematiek niet op hun plaats zijn in de reguliere psychiatrie. De aard van deze zorgverlening brengt bepaalde risico's met zich mee. Fivoor is zich hiervan bewust en wil zich daarom adequaat voorbereiden op mogelijke calamiteiten en crises.

Calamiteiten en crises zijn die momenten waarop de continuïteit van de zorg of de veiligheid van patiënten, medewerkers of de omgeving in het geding is en Fivoor onvoldoende een respons vanuit de reguliere organisatie kan geven. Het crisismanagement richt zich op situaties die variëren van branden en gijzelingen tot onttrekkingen en incidenten die sterk het imago van de forensische psychiatrische zorg in het algemeen en van Fivoor in het bijzonder raken. Een crisisorganisatie kan op die momenten helpen de impact van de crisis te beperken en de belangen van patiënten, stakeholders, de eigen organisatie en haar partners te behartigen.

Fivoor is zich daarbij bewust van de maatschappelijke context waarin zij opereert, zowel in de dagelijkse praktijk als tijdens een crisis. Fivoor realiseert zich dat de context van een gebeurtenis bepalend kan zijn voor het crisispotentieel: wat voor de organisatie geen calamiteit is, kan door de buitenwereld wel als een calamiteit worden gezien, of door bepaalde omstandigheden uitgroeien tot een calamiteit en crisis. Media- en politieke aandacht spelen hierin een belangrijke rol. Fivoor ziet het als haar taak om waar mogelijk onrust te beperken en zo transparant mogelijk te zijn zonder dat de belangende veiligheid en de privacy van medewerkers en patiënten in het geding raken.

De crisisbeheersing binnen Fivoor is geregeld in vijf hoofddocumenten die onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn:

- Deel 1 [Crisisorganisatie](#); inrichting van de crisisorganisatie (organisatie breed)
- Deel 2 Calamiteitenplan; handswijze bij verschillende calamiteiten (locatie specifiek)
- Deel 3 BHV plan; inrichting en werkwijze BHV organisatie (gebouw specifiek)
- Deel 4 Ontruimingsplan; handswijze bij ontruiming (gebouw specifiek)
- Deel 5 [OTO beleidsplan](#); borging crisismanagement door middel van opleiden, trainen en oefenen (organisatie breed)

Daarnaast is er ook een aantal documenten gericht op het communicatieve aspect van de crisisbeheersing:

- Mediastrategie
- Communicatie strategie (in wording)
- Persprotocol

Volgens eigen normen en wet- en regelgeving dienen we te voorzien in een zekere mate van basisveiligheid. Doel is in eerste instantie om calamiteiten te voorkomen. Toch lukt dat niet

altijd. Er zullen van tijd tot tijd incidenten of calamiteiten voorkomen. Om die reden beschikken we over de bedrijfshulpverlening (BHV). Dit document beschrijft hoe binnen het gebouw Boerhaave de BHV-organisatie werkt, zowel in technische als in organisatorische zin. Het gaat er om hoe we in de praktijk omgaan met (brand-)veiligheid. Boerhaave is een locatie waar patiënten vanuit diverse afdelingen aanwezig kunnen zijn voor therapie en dagbesteding. In de avonden en nacht is Boerhaave gesloten en is er niemand in het pand aanwezig.

2 Belangrijke telefoonnummers

Afdeling/contactpersoon	Telefoonnummer
ANW Hoofd Den Dolder	030 - 225 6515 of 06-5185 8765
Front Office (meldkamer FPA Utrecht)	088-1786290
BHV-Ploegleider	06-83550805
Manager Bedrijfsvoering Wier	06-23711680
Manager Zorg Wier	06-53345534
Manager Bedrijfsvoering FPA Utrecht	06-53213108
Manager Zorg FPA Utrecht	06-83038258
Omgevingsmanager	06-30813166

Zie verder [Calamiteitentelefoonlijst regio Utrecht](#) voor overige telefoonnummers.

3 Visie op BHV

Behalve aan wettelijke vereisten ligt aan dit ontruimingsplan een visie ten grondslag. BHV-taken worden verricht door zorgmedewerkers en niet door beroeps calamiteitenbestrijders. Zorgmedewerkers hebben niet de kennis, kunde en ervaring van (professionele) brandbestrijders en zullen zich bij brand calamiteiten dan ook primair richten op twee hoofdtaken:

1. Het in veiligheid brengen van personen
2. Het voorkomen van branduitbreiding

Vanuit deze visie worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- dat de procedure voor de eerste afhandeling bij een brandmelding zo eenvoudig mogelijk moet zijn;
- dat de medewerkers van het BHV-team als taak hebben om de situatie op rondom de brandmelding voor te bereiden op de komst van de brandweer zodat zij hun werk goed en veilig kunnen doen;
- dat de medewerkers zorgdragen voor de volgende interventies vanaf het moment van de brandmelding:
 - ✓ het isoleren van de brandhaard in een compartiment;
 - ✓ het stabiliseren van de brandhaard wanneer dit op een veilige manier kan;
 - ✓ het ontruimen van het compartiment;
 - ✓ het vrijmaken en -houden van de toegangsrouten naar de brandhaard voor de brandweer;
 - ✓ het verzamelen van de informatie bij de ploegleider ten behoeve van informatieoverdracht aan de hulpdiensten;
 - ✓ Het opvangen van de ontruimde/ geëvacueerde patiënten en medewerkers.
- dat BHV-ers zoveel als mogelijk in tweetallen opereren;
- dat BHV-ers op verkenning altijd een handbrandblusser meenemen;
- dat BHV-ers zichzelf tijdens een BHV-inzet nooit in gevaar brengen (eigen veiligheid eerst);
- dat BHV-ers herkenbaar zijn voor hulpdiensten (bijv. door het dragen van een hesje);
- dat alle medewerkers op de hoogte moeten zijn van de belangrijkste brandveiligheidsmaatregelen op de afdeling waar ze werken, zoals nooddeuren, brandalarm, rookbeleid en het functioneren van de BHV en dat nieuwe medewerkers (incl. stagiaires en invallers) standaard hierover geïnformeerd worden;
- dat patiënten die aanwezig zijn worden geïnformeerd over de brandveiligheidsmaatregelen en dat zij bij risicovol gedrag aangesproken worden.

4 Opzet van de BHV organisatie

BHV-teams

Een BHV-team bestaat uit een groep medewerkers die gedurende een afgebakende periode als eerste reageert op een brandalarm. Het BHV-team intervenueert bij een brandalarm of ontruimingssituatie.

Het inzetten van het BHV-team leidt er toe dat op een gecoördineerde en veilige wijze de BHV wordt uitgevoerd. Een BHV-dienst is pas overgedragen wanneer de bevoegde persoon aan wie de dienst overgedragen nadrukkelijk akkoord geeft voor de overdracht.

Opzet

De dagbesteding binnen het gebouw Boerhaave wordt aangeboden door WIJ 3.0. De aanwezige medewerkers binnen Boerhaave zijn opgeleid BHV-er. Daarnaast zijn er medewerkers aangesteld als lid van het BHV-team vanuit de nabijgelegen klinische afdelingen. Deze medewerkers samen vormen het BHV-team.

Het BHV-team reageert binnen Boerhaave op de brandalarmen, overige medewerkers wachten nadere instructies van het BHV-team af, tenzij de calamiteit in kwestie zich in de directe nabijheid voltrekt. Medewerkers die direct aanwezig zijn op de plek van de calamiteit handelen door de alarmerende collega of patiënt hulp te bieden.

Een medewerker van WIJ 3.0 is de Verkenner van Boerhaave. Voor Boerhaave is een lijst opgesteld met wie de Verkenner per dag is. De PL is meestal een teammanager, een ANW-hoofd, of ingehuurd door een extern bureau. De andere leden van het BHV-team voeren de algemene BHV-taken uit. Indien er een verkenning wordt uitgevoerd, gebeurt dit door een koppel van twee personen.

5 Alarmeren

Bij brand en/of rookontwikkeling is het van groot belang om aanwezigen in het gebouw daarvan zo snel mogelijk op de hoogte te brengen. Daarvoor zijn diverse (technische) voorzieningen aangebracht.

Brandmeldinstallatie

Boerhaave beschikt over een brandmeldinstallatie gekoppeld aan een ontruimingsalarminstallatie. Op diverse plaatsen in het gebouw bevinden zich automatische rookmelders en brandmelders. De ontruimingsinstallatie wordt automatisch geactiveerd door detectie van rook of door het activeren van de handbrandmelder. Tevens kan het systeem handmatig geactiveerd worden middels de bediening op de centrale besturingskast in ruimte V033. Wanneer automatische rookmelders of een handbrandmelder wordt geactiveerd, zal direct een ontruimingssignaal klinken. Dit signaal wordt ook wel de slow-whoop genoemd.

PZI

De bedrijfshulpverleners beschikken over een piepersysteem, personen zoek installatie (hierna PZI te noemen). Wanneer automatische rookmelders of een handbrandmelder worden geactiveerd, zal dit zichtbaar zijn op de piepers. De piepers geven een akoestisch signaal en op het scherm wordt de locatie weergegeven.

Interne en externe alarmering

Interne alarmering is bedoeld om de aanwezigen in het gebouw te waarschuwen en de bedrijfshulpverleningsorganisatie op te starten. Bij een calamiteit werkt de alarmering als volgt:

- De ploegleider Wier en de BHV-ers worden gewaarschuwd door de brandmeldinstallatie, deze geeft een melding op de PZI. Deze melding is op kamernummer niveau.
- De slow-whoops treden in werking.
- Alle aanwezigen waar de calamiteit zich voordoet worden indien noodzakelijk gewaarschuwd door de dienstdoende BHV-ers.
- Deuren van de vluchtwegen en nooduitgangen worden automatisch ontgrendeld.

Externe alarmering is bedoeld om de hulpdiensten ter plaatse te krijgen. **Bij een calamiteit wordt er geen automatische doormelding gemaakt naar de hulpdiensten. Bij brand dient contact opgenomen te worden via 112 en met de CMK.**

6 Werkwijze van de BHV-organisatie

Toelichting

De werkwijze valt uiteen in de volgende stappen:

1. Voorbereiden
2. Alarmeren
3. Inzetten BHV-team
4. Taken verdelen
5. Verkennen, bestrijden en ontruimen
6. Rol van de BHV-verkenner (VK)
7. Coördineren door ploegleider (PL)
8. Opschalen
9. Informeren

1. Voorbereiden

- a) De dienstdoende BHV-ers hebben in het bijzonder preventieve aandacht voor:
 - De vrije doorgang van vluchtwegen
 - De werking van noodtransparantverlichting
 - De werking van compartimentsafscheidingen/-deuren
 - De aanwezigheid en gereedheid van blusmiddelen (brandslanghaspel, handblusser, blusdeken)
 - Gebreken worden gemeld bij de huismeesters en/of (buiten kantoor tijden) via ANW-hoofd bij de dienstdoende medewerker technische dienst.

2. Alarmeren

- a) Alarmering gebeurt middels ontruimingsplan: middels BMC, brandweerpaneel en (afhankelijk van aard melding) slow-whoop.
- b) De melding 'BRAND' komt door op alle PZI's behorend bij de groep 'Wier'. Daarbij volgt nadere locatieaanduiding. Binnen Boerhaave zijn PZI's aanwezig.
- c) De melding wordt opgevolgd door inzet van het BHV-team, op basis van het ontruimingsplan.
- d) Met de WKG nood sleutel kan het BHV-team bij Boerhaave naar binnen.

3. Inzet BHV-team

- a) Het BHV-team van Wier reageert op het alarm en verzamelen **achter bij het fietsenplein**. Zij wachten op verdere instructies van de PL.
- b) De Verkenner van Boerhaave neemt contact op met de PL.
- c) Er wordt door het personeel van WIJ 3.0 onmiddellijk gestart met ontruimen.
- d) De dienstdoende PL begeeft zich naar de ingang bij de voordeur, ter coördinatie en opvang van de brandweer en andere hulpdiensten.

4. Taken verdelen

- a) Op de verzamelplek voegt de VK zich bij het BHV-team.
- b) De VK verdeelt de taken voor verder onderzoek.
- c) De BHV-ers doen **alleen** in tweetallen onderzoek naar de aard van de brandmelding. De VK laat zich door de overige BHV-teamleden informeren en communiceert met de PL.

5. Verkennen, bestrijden en ontruimen

- a) De BHV-ers voeren op de brandlocatie onderzoek uit in tweetallen.
- b) De BHV-ers activeren de sleutelbrandmelder bij daadwerkelijke brand.
- c) Bij een brandalarm wordt meteen gestart met ontruimen.
- d) De PL en VK onderhouden gedurende deze fase contact via de portofoonverbinding waarbij de PL het eerste contact legt.
- e) Mocht onverhoopt de PL niet beschikbaar zijn dan wordt contact gemaakt met beveiliging met een gewone telefoon via *87.
- f) Als patiënten en personeel in veiligheid zijn, beginnen de BHV-ers de brand te isoleren door deuren en ramen te sluiten en de aanvalsroute voor de brandweer vrij te maken.

In het Ontruimingsplan wordt het onderdeel ontruimen nader beschreven en toegelicht.

6. Rol van de BHV-verkenner (VK)

- a) De VK is verantwoordelijk voor een goede informatievoorziening richting de PL.
- b) De VK trekt een verkenner-hesje (oranje hesje) aan en is daarmee als VK herkenbaar.
- c) De VK hanteert de portofoon. Hierdoor kan de PL de VK bereiken.
- d) De VK verstrekt gevraagd en ongevraagd informatie aan de PL.
- e) De VK geeft opdrachten van de PL door aan de andere BHV-ers.
- f) De VK rapporteert op verzoek van de PL over de situatie aan de PL.
- g) Mocht je als verkenner de afdeling moeten verlaten draag de rol en verantwoordelijkheden van de verkennersrol aan een collega over.

7. Coördineren door ploegleider (PL)

- a) De PL van Wier spoedt zich naar Boerhaave en neemt de leiding op zich.
- b) De PL opent de BHV-kast.
- c) De PL trekt een ploegleider-vest (rood hesje) aan en is daarmee als PL herkenbaar.
- d) De PL blijft op locatie in de centrale hal nabij het brandweerpaneel.
- e) De PL leest van het brandweerpaneel de meldingsgegevens af.
- f) De PL hanteert de portofoon en onderhoudt contact met de VK om verdere informatie te ontvangen en eventueel opdrachten te verstrekken.
- g) De PL hanteert de portofoon en onderhoudt met de CMK om verdere informatie te ontvangen en eventueel opdrachten te verstrekken.

h) De PL is aanspreekpunt voor de brandweer en andere hulpdiensten, ook ter opvang in geval van een loze melding. Indien nodig kan de PL deze taak delegeren aan een BHV'er.

8. Opschalen

a) Via de PL kan opschaling in het kader van het calamiteitenplan plaatsvinden. Zie calamiteitenplan.

9. Informeren

a) De PL (of een door de PL aangewezen BHV'er) ontvangt de brandweer en verstrekt gegevens, gebruik daarbij de plattegrond (brandlocatie aanwijzen) en overhandigt de BHV-sleutelbossen.

b) Het BHV-team wacht instructies van de brandweer af.

c) Na inzet van het BHV-team informeert de ploegleider de dienstdoend leidinggevende.

d) De PL vult het brandmeldformulier en werkt het logboek bij.

Bijlage: Verklarende woordenlijst

Alarmlocatie: Locatie van waar af alarm wordt geslagen of waar een calamiteit plaatsvindt of waar een calamiteit aanving.

BHV: Bedrijfshulpverlening

BHV-er: Bedrijfshulpverlener

BHV-sleutelbos: In de meldkamer aanwezige standaardsleutelbossen (2) die gereserveerd zijn voor gebruik door brandweer.

BHV-team: Basisteam van 7 in de BHV-methodiek opgeleide personen die reageren op alarmmeldingen gedurende de hun toegewezen dienst, waaronder de VK.

BMC: Brandmeldcentrale.

Brandmeldpaneel: Elektronisch meldpaneel waar brandlocatie wordt aangegeven.

Calamiteitenteam: Team bestaande uit het management en betrokken sleutelfiguren en sleutelfuncties dat zich richt op het geven van leiding en bieden van coördinatie in geval van een calamiteit.

Leidinggevende: Direct leidinggevende of dienstdoend leidinggevende.

Ploegleider/ PL: BHV-er, opgeleid tot ploegleider, altijd teammanager of ANW-hoofd. Verantwoordelijk voor goede inzet van BHV-team.

Ploegleider-sleutelbos: Standaardsleutelbos (1) die gereserveerd is voor gebruik door de ploegleider. Medewerkers afdeling Veiligheid en de ANW-hoofden hebben standaard beschikking over deze sleutels aan hun vaste sleutelbos.

PZI: Personen Zoek Installatie. In de volksmond ook wel “pieper” genoemd.

Slow-whoop: Akoestische alarmering bij brandalarm.

Telefoonnummer *87: Alarmnummer Centrale Meldkamer (CMK). Alleen te bellen vanaf een vast toestel

VK: Verkenner, deze houdt contact met de ploegleider.